Postępowanie z dłużnikiem alimentacyjnym

Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego: jak ustalać adres zamieszkania i organ właściwy dłużnika, przeprowadzić wywiad, wydawać decyzje, kierować sprawy do prokuratury oraz przyznawać świadczenia z funduszu alimentacyjnego?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do osób zajmujących się funduszem alimentacyjnym, a w szczególności procedurą postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, obsługą wierzyciela i mechanizmem "złotówka za złotówkę"

Fundusz alimentacyjny w okresie 2026/2027 — kryterium 1665 zł oraz rozbudowane przypadki postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz ich należności.

Szkolenie obejmuje czynności wobec dłużnika alimentacyjnego oraz powiązane sprawy funduszu alimentacyjnego. Przeanalizujemy ustalanie adresu i właściwości organu, wywiad i oświadczenie majątkowe, ocenę współpracy i wpłat oraz wydawanie i kończenie decyzji. Rozbudowane przypadki dotyczą dłużników za granicą i w zakładach karnych, prawa jazdy, zawiadomień do prokuratury, współpracy z komornikiem i BIG. Omówimy również raty, umorzenie, nienależnie pobrane świadczenia oraz ustalanie prawa do funduszu i dochodu rodziny w okresie 2026/2027.

W programie m.in.:

- Jak ustalić adres, miejsce pobytu i organ właściwy dłużnika?
- Jak przeprowadzać wywiad i ocenić współpracę oraz wpłaty z sześciu miesięcy?
- Kiedy wydać, wygasić lub uchylić decyzję wobec dłużnika?
- Kiedy kierować wniosek o ściganie i występować w sprawie prawa jazdy?
- Jak współpracować z komornikiem, urzędem pracy i BIG?
- Jak stosować ulgi w spłacie należności dłużników: umarzać dług, rozkładać na raty lub odraczać termin płatności?
- Jak ustalać świadczenia funduszu, dochód i zwrot świadczeń nienależnie pobranych?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wniosek o ściganie za przestępstwo niealimentacji – dwie wersje
- Zawiadomienie dłużnika o przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- Informacja o rozpoczęciu realizacji
- Wezwanie do dłużnika
- Wniosek o podjęcie działań
- Wniosek o ściganie jako organ pomocy
- Wniosek o ściganie jako organ wł. dłużnika
- Wygaśnięcie decyzji o uznaniu dłużnika
- Wzór decyzji-odmowa ulgi w spłacie należności
- Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego
- Informacja do komornika o rozpoczęciu wypłaty świadczenia z funduszu alimentacyjnego

- Decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych

Szczegółowy program szkolenia:

Program szkolenia

1. Fundusz alimentacyjny w okresie 2026/2027

Zagadnienia programowe

- Kryterium dochodowe 1665 zł obowiązujące od 1 października 2026 r. i stosowanie zasady złotówka za złotówkę.

Pytania:

- Nowe kryterium dochodowe 1665 zł od 1 października 2026 r. – jak ustalać prawo do świadczeń w okresie 2026/2027 i stosować „złotówkę za złotówkę”?

2. Adres, właściwość i dłużnik za granicą lub w zakładzie karnym

Zagadnienia programowe

- Poszukiwanie adresu, faktyczne miejsce pobytu, zmiana gminy, korespondencja zagraniczna, zakład karny, doręczenia i kurator.

Pytania:

- Jak ustalić organ właściwy dłużnika, gdy dłużnik pracuje lub mieszka za granicą, a w Polsce przebywa tylko okresowo?
- Jak postępować, gdy miejsce pobytu dłużnika jest nieznane albo dłużnik wyprowadził się w trakcie prowadzonego postępowania?
- Do jakich instytucji można występować o ustalenie aktualnego adresu dłużnika – komornika, rejestru PESEL, policji, zakładu karnego czy innych organów?
- Czy możliwe jest prowadzenie korespondencji z dłużnikiem przebywającym za granicą drogą e-mailową?
- Jak postąpić, gdy decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się nie została skutecznie doręczona z powodu jego wyprowadzenia się?
- Czy dłużnik ze znacznym stopniem niepełnosprawności, ale zachowaną możliwością podjęcia pracy, powinien zarejestrować się jako osoba poszukująca pracy?
- Kto wnioskuje o przeprowadzenie postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego?
- Kiedy jest sporządzany wniosek o przeprowadzenie postępowania?
- Czy prowadzimy postępowanie, jeżeli dłużnik przebywa w zakładzie karnym?
- Jak postąpić z dłużnikiem, którego adres nie jest znany, z dłużnikiem przebywającym poza granicami RP lub przebywającym w zakładzie karnym? Kto i w jaki sposób ma prowadzić postępowanie wobec takiego dłużnika?
- Jak ustalić adres dłużnika?
- Dłużnik nie odbiera wezwania i innej korespondencji - podwójnie awizo. Czy traktujemy to jako dostarczone i prowadzimy dalej postępowanie?
- Jeżeli dłużnik przebywa poza granicami kraju, to komu wysyłamy informację o przyznanym FA?
- Jeśli wydajemy decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się, która nie została skutecznie doręczona, tylko była dwukrotnie awizowana, to kiedy możemy mówić, że ta decyzja jest

ostateczna?

- Jeśli dłużnik zamieszkuje poza granicami kraju, to czy my jako OWW wysyłamy informację o przyznaniu świadczeń na adres za granicą? Gdzie wysyłamy wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika?
- „Dłużnik znaleziony po latach" – jakie przeprowadzić postępowanie?
- Jakie prawa ma organ właściwy, wierzyciel, dłużnik?
- Jak właściwie i skutecznie poinformować dłużnika o przysługujących mu prawach dotyczących ochrony danych osobowych?
- Co może organ właściwy wierzyciela, a co organ właściwy dłużnika?
- Co w przypadku, gdy dłużnik pracuje za granicą i oświadczy nam to podczas wywiadu alimentacyjnego?
- Dłużnik alimentacyjny podjął zatrudnienie. Zwrócił się do organu właściwego wierzyciela z prośbą o wystąpienie do komornika o zmniejszenie kwoty dokonywanych potrąceń z wynagrodzenia przez komornika. Niewiele zostaje mu obecnie na życie. Czy w takiej sytuacji możemy zwrócić się do komornika o zmniejszenie potrąceń?
- Co w sytuacji, gdy wierzycielka złożyła wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika, jeżeli nie poobiera świadczeń z FA i wcześniej też nie pobierała? Mamy tylko wniosek o podjęcie działań z dołączonym zaświadczeniem od komornika o bezskuteczności alimentacji
- Co dokładnie znaczy, że zamykamy postępowanie, gdy dłużnik się wyprowadzi?
- Mamy dłużnika, który jest w Szkocji. Wierzycielka zamieszkuje na terenie naszej gminy. Jakie podjąć działania wobec takiego dłużnika?
- Gdzie powinniśmy wysłać zawiadomienie, jeżeli dłużnik przebywa za granicą, a my wszczynamy postępowanie?
- W trakcie postępowania została wydana decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się. Dłużnik wyprowadził się do innej gminy. Zawiadomił o tym fakcie organ. Czy należy przekazać wszystkie dokumenty całego postępowania? Czy obecny organ dłużnika musi drugi raz wydać tę samą decyzję?
- Czy wydajemy decyzję o uznaniu za uchylającego i wszczynamy dalszą procedurę w przypadku dwukrotnie awizowanych zawiadomień? Czy powinniśmy wystosować pismo do organu wierzycielki, że jest nam znany adres?
- Na jakiej podstawie prawnej opieramy się w sytuacji, gdy dłużnik nie podejmuje korespondencji związanej z wydaniem decyzji?
- Jeżeli przedstawiciel ustawowy osoby uprawnionej przebywa w zakładzie karnym, to czy uchylamy decyzję?
- Jaka procedura w przypadku nieznanego miejsca zamieszkania dłużnika? Wystąpiono z wnioskiem do komornika o ustalenie miejsca zamieszkania. Komornik odpisał, że nie udało się ustalić adresu. Co dalej?
- Co zrobić w przypadku, gdy dostaliśmy pismo od komornika o ustalenie kuratora dla dłużnika ze względu na nieznane miejsce pobytu?
- Co w sytuacji, gdy komornik podaje adres zamieszkania dłużnika, pod którym znajduje się pustostan?
- Jeśli OWD poinformowało nas o zmianie miejsca zamieszkania dłużnika na teren innej gminy, to czy oprócz wysłania wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do nowej gminy, wysyłamy jakąś informacje do dłużnika?
- Jesteśmy OWW. Po przyznaniu świadczeń z FA wysłaliśmy wniosek o podjęcie działań. Otrzymaliśmy informację od OWD, że dłużnik stawił się na wywiad, a następnie dostaliśmy informację, że dłużnik

zmienił adres zamieszkania na teren innej gminy. Czy należy ponownie wysłać wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika do nowej gminy?

- Jesteśmy OWD. Napisaliśmy do komornika o ustalenie adresu zamieszkania dłużnika. Po półtora miesiąca nie dostaliśmy odpowiedzi, więc napisaliśmy pismo w ślad za poprzednim z prośbą o odpowiedź. Minęło dwa miesiące od wysłania drugiej korespondencji. W tym czasie dzwoniliśmy i prosiliśmy o udzielenie odpowiedzi. Nie ma żadnej informacji zwrotnej. Co w takiej sytuacji?
- Czy zawsze należy coś odpisać gminie wierzyciela na wniosek o podjęcie działań, np. gdy dłużnik się nie zgłasza?
- Jak ustalić, czy wobec dłużnika obowiązuje wcześniejsza decyzja o uznaniu za uchylającego się, gdy pochodzi ona z nieustalonej gminy lub brakuje jej w aktach? Jak pozyskać decyzję i uniknąć ponownego rozstrzygnięcia tej samej sprawy?
- Co zrobić w sytuacji, kiedy OWD pisze, że dłużnik przebywa w Anglii i podaje dokładny adres, ale komornik pisze zupełnie inny adres na zaświadczeniu?
- Czy osoba pobierająca świadczenie musi zgłosić zmianę miejsca zamieszkania, zaczynając od tej gminy, gdzie pobiera, czy może iść do nowej gminy i wtedy oni wystąpią o dokumenty?
- Jaka jest podstawa prawna do wystąpienia we wniosku do policji o ustalenie adresu dłużnika? Czy obowiązek ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika spoczywa na organie wypłacającym świadczenia, czy wyłącznie na komorniku?
- Co należy zrobić w sytuacji, gdy gmina wskazuje jako adres dłużnika jedynie skrytkę pocztową na swoim terenie i odsyła wniosek do innej gminy, uznając się za niewłaściwą miejscowo?
- Czy w sytuacji, gdy wezwanie wysłane na adres dłużnika z zaświadczenia o bezskuteczności nie dotarło (dłużnik nie mieszka pod tym adresem), a pracownik socjalny ustalił jego faktyczne miejsce pobytu, dopuszczalne jest wysłanie ponownego wezwania na adres wskazany przez pracownika socjalnego?
- Czy w sytuacji, gdy znamy adres zamieszkania dłużnika za granicą, należy wysyłać pismo o przyznaniu świadczenia bezpośrednio za granicę, czy w pierwszym piśmie poinformować dłużnika o obowiązku wyznaczenia pełnomocnika do doręczeń (zgodnie z art. 40 § 4 i § 5 k.p.a.)? W kolejnym okresie świadczeniowym należy ponownie wysyłać takie zawiadomienie, jeśli dłużnik nie wskazał pełnomocnika. Czy wystarczy pozostawić pismo dotyczące nowego okresu w aktach sprawy, traktując to jako kontynuację sprawy?
- Jakie są podstawy prawne do kierowania pism w sprawach dotyczących dłużnika alimentacyjnego do policji, urzędu pracy oraz zakładu karnego?
- Czy dłużnik alimentacyjny, który zmienił adres zamieszkania, ma obowiązek poinformować o tym komornika?
- Jak postępować, gdy matka dziecka nie może uzyskać aktualnego zaświadczenia o zadłużeniu, ponieważ jej wniosek do komornika pozostaje bez odpowiedzi? Który organ może wystąpić o potrzebne informacje?
- Czy w sytuacji, gdy dłużnik przebywa w Domu Pomocy Społecznej na terenie naszej gminy, to OWD jest właściwy do przeprowadzenia wywiadu w tym DPS?
- Jaką podstawę prawną należy powołać przy pozyskiwaniu decyzji za uchylającego się dłużnika z innej gminy?
- Czy w sytuacji, gdy dłużnik przeprowadził się na teren naszej gminy i przybył z innej gminy, która wydała decyzję o uznaniu go za uchylającego się, a my teraz mamy podstawę do uchylenia tej decyzji, możemy to zrobić jako organ właściwy?
- W sytuacji, gdy wszczęliśmy postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się, a następnie dłużnik przeprowadził się do innej gminy, jakie są dalsze działania? Czy my, jako

dotychczasowy OWD, wysyłamy decyzję o uznaniu na nowy adres dłużnika w innej gminie, czy przekazujemy sprawę i wszczęcie postępowania do aktualnego OWD?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy komornik ustali, że dłużnik alimentacyjny przebywa pod wskazanym adresem jedynie sporadycznie, a większość czasu pracuje za granicą, natomiast wierzycielka mieszka w Wielkiej Brytanii i złożyła wniosek do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań?
- Jak prowadzić postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego mieszkającego w Niemczech, który wskazał adres do korespondencji w Polsce (u rodziców) i przebywa tam okresowo?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy po przekazaniu informacji do komornika o niestawiennictwie dłużnika (art. 5a ust. 2), organ otrzymuje informację o zmianie miejsca zamieszkania dłużnika? Czy należy ponownie kierować wezwanie na nowy adres, jeżeli dłużnik przebywa nadal na terenie właściwości organu?
- Jak należy ujmować w sprawozdaniu dłużnika alimentacyjnego, który wcześniej był właściwy miejscowo dla organu, ale obecnie brak jest jakichkolwiek informacji o jego miejscu zamieszkania? Czy w takiej sytuacji nadal należy wykazywać go jako dłużnika z terenu organu?
- Jakie działania powinien podjąć organ właściwy dłużnika w sytuacji, gdy w chwili przyznania świadczeń dłużnik mieszkał na jego terenie, ale nie przeprowadzono wywiadu alimentacyjnego, a następnie dłużnik opuścił miejsce zamieszkania i jego aktualny pobyt jest nieznany? Czy należy kontynuować postępowanie, czy podjąć czynności zmierzające do ustalenia miejsca pobytu i ewentualnego przekazania sprawy?
- Kto powinien być wnioskodawcą w sytuacji, gdy osoba uprawniona jest reprezentowana przez kuratora – czy wniosek składa osoba uprawniona i podpisuje go kurator?
- Jak należy ustalić adres dłużnika w sytuacji, gdy komornik wskazuje pobyt w areszcie karnym, mimo że z informacji z aresztu wynika, iż został zwolniony rok wcześniej?
- Czy komornik ma obowiązek informowania organu właściwego o podwyższeniu alimentów?
- Czy w sytuacji, gdy organ właściwy dłużnika posiada informację o innym numerze budynku dłużnika przy tej samej ulicy niż wskazany w zaświadczeniu od komornika (gdy numer podany w zaświadczeniu nie istnieje), należy wysłać informację pod adres faktycznie posiadany przez organ, czy pod adres wskazany w zaświadczeniu komornika?

3. Wywiad, oświadczenie i współpraca z urzędem pracy

Zagadnienia programowe

- Wezwanie i niestawiennictwo, oświadczenie majątkowe, rejestracja i utrata statusu w PUP, zdolność do pracy i czynności po zgłoszeniu się dłużnika.

Pytania:

- Czy wcześniejsza decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się nadal obowiązuje, jeżeli dłużnik jednorazowo zgłosił się na wywiad, a następnie ponownie przestał współpracować?
- Jak postępować, gdy dłużnik zgłosi się na wywiad i przedstawi krótkoterminową umowę o pracę, która wkrótce wygasa?
- Jeżeli dłużnik ma kilka wierzycielek, to czy do każdej wzywamy go na wywiad, czy możemy wysłać jedno wezwanie? Ile decyzji o uchylaniu się wydać takiemu dłużnikowi?
- Ile mamy czasu na wysłanie wezwania do stawienia się na wywiad po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika?
- Co zrobić z dłużnikiem, który nie przychodzi na wywiad, nie współpracuje i odmawia rejestracji w urzędzie?

- Jak postępujemy z dłużnikiem, który podczas wywiadu oświadcza, że ma na utrzymaniu wierzycielkę?
- Dłużnik ma przyznany stały zasiłek. Czy musimy rejestrować go jako osobę poszukującą pracy?
- Czy można wymagać od dłużnika zaświadczenia za 3 ostatnie miesiące z pracy, którą podaje w wywiadzie?
- Jak postąpić, gdy dłużnik traci status osoby bezrobotnej i nie może ponownie zarejestrować się od razu? Jak ustalić aktualne zasady i możliwość rejestracji jako osoba poszukująca pracy?
- Czy trzeba wzywać dłużnika do zarejestrowania się jako poszukujący pracy? Czy można po upływie karencji wezwać od razu do zarejestrowania się jako bezrobotny?
- Jak prowadzić postępowanie, jeżeli dłużnik uznany za uchylającego się w następnym okresie przyszedł na wywiad i został zarejestrowany w PUP, a po 2 miesiącach otrzymaliśmy informację z urzędu pracy, że nie stawił się?
- Jeśli dłużnik w ostatnim dniu przed wyznaczonym terminem wywiadu zadzwonił, że nie może przyjść, ponieważ nie ma go obecnie w Polsce, to czy można mu przedłużyć termin?
- Wydano decyzję o uchylaniu się przez dłużnika od zobowiązań alimentacyjnych. Dłużnik w kolejnych latach stawiał się regularnie na wywiad. Jest chętny do współpracy. Czy uchylamy wydaną decyzję?
- Kogo wierzycielka powinna wpisać w oświadczeniu o osobach zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny? Co, jeśli wierzycielka oznajmia, że nie wpisze swoich rodziców?
- Dłużnik pobierający świadczenie pielęgnacyjne stawił się na wywiad, ale nie możemy zobowiązać go do zarejestrowania w urzędzie pracy. Jak dalej postępować? Czy świadczenie pielęgnacyjne jest traktowane tak, jakby pracował?
- Jeśli dłużnik się nie zarejestruje, a ma częściową zdolność do pracy, to czy uznajemy go za uchylającego się?
- Co w sytuacji, gdy dłużnik ma orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności w związku z chorobą nowotworową? Urząd pracy go nie zarejestruje. Czy uznajemy go za uchylającego się?
- Jeżeli dłużnik alimentacyjny stawia się na wywiad, udziela wszelkich informacji i składa oświadczenie, to czy wtedy nie wszczynamy postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od alimentacji?
- Czy możemy wystąpić o sprawdzenie dłużników do inspekcji pracy i do urzędu skarbowego, jeżeli wiemy, że pracują bez umowy?
- Czy dłużnika na wywiad wzywa się tylko raz? Czy jeśli nie zgłasza się w terminie, to czy należy wezwać go ponownie?
- W jakich sytuacjach można zwracać się do pracowników socjalnych o udostępnienie informacji z wywiadu środowiskowego? Czy tylko wtedy, gdy dłużnik nie stawi się na wywiad, czy również każdorazowo, gdy dłużnik przyjdzie na wywiad?

4. Decyzja wobec dłużnika i dalsze czynności

Zagadnienia programowe

- Przesłanki uznania za uchylającego się, wszczęcie i zakończenie postępowania, relacja do wcześniejszej decyzji oraz działania przy zmianie okoliczności.

Pytania:

- Kiedy należy wydać decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych?
- Kiedy należy wygasić decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się i kiedy konieczne jest wydanie nowej decyzji?
- Czy należy nadal prowadzić działania i aktualizować zadłużenie wobec dłużników, których

wierzyciele od wielu lat nie pobierają świadczeń z funduszu alimentacyjnego?
- Jak skutecznie prowadzić postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego?
- Dłużnik alimentacyjny – trudny klient, dlaczego współpraca z dłużnikiem sprawia tyle problemów?
- Kto prowadzi postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego?
- Czym się różni postępowanie wobec dłużnika współpracującego i niewspółpracującego?
- Jakie są zasady wydania decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych? Jakie taka decyzja wywołuje skutki? Co uczynić, jak stanie się bezprzedmiotowa? Jak policzyć „6 ostatnich miesięcy”?
- Jak sprawdzić dłużnika w bazie PESEL?
- Czy dłużnik może zamieszkiwać z wierzycielką?
- Czy zadłużenie dłużników alimentacyjnych przedawnia się, czy jest dziedziczone?
- Kto jest uprawniony do świadczeń z funduszu alimentacyjnego?
- Jak postępować z osobą nieletnią, a jak z osobą ubezwłasnowolnioną?
- Jak oceniać aktualną ważność orzeczenia o niepełnosprawności i skutki jej przedłużenia dla świadczeń z funduszu alimentacyjnego?
- Na co uważać przyznając świadczenia zgodnie z zasadą zł za zł?
- Co zrobić jeśli osoba uprawniona do alimentów zmieni miejsce zamieszkania?
- Czy powinniśmy informować dłużnika o zmianie lub uchyleniu decyzji z FA?
- Jak postępować z dłużnikami w najbardziej problematycznych przypadkach występujących w OPS? Jakie kroki podjąć, gdy dłużnik decyzją jest uznany za uchylającego się?
- Jak monitorować i rozliczać dawne zadłużenie po zakończeniu wypłat z funduszu alimentacyjnego? Czy i jak często występować do komornika o aktualne informacje?
- Czy aktywizujemy dłużnika prowadzącego działalność gospodarczą?
- Co w przypadku, gdy wierzycielka od kilku lat nie ma wypłat a dłużnik ma wydaną decyzję?
- Który organ rozlicza zadłużenie w przypadku zmiany miejsca zamieszkania dłużnika?
- Jakie są okoliczności pozwalające uchylić decyzję?
- Co, jeśli jesteśmy organem dłużnika i wierzyciela jednocześnie?
- Co z absolwentami szkół średnich, uprawnionymi do alimentów, jeżeli są przed rozpoczęciem roku akademickiego?
- Czy w skład osoby uprawnionej niepełnosprawnej wpisujemy tylko ją, bez rodzica?
- Czy poprawne jest wygaszenie długu w formie adnotacji służbowej?
- Jaka jest podstawa prawna do wniosku do CEOO?
- Czy do wniosku o FA dołączamy oryginał orzeczenia sądowego, czy wystarczy odpis?
- Czym jest odpis należności wątpliwych?
- Czy powinniśmy co roku wymagać od wierzycielki odpisu z sądu - wyroku lub postanowienia z aktualną datą o wysokości alimentów?
- Co z dłużnikiem z Ukrainy?
- Czy OWD ma obowiązek sprawdzenia, gdzie przebywa dłużnik?
- Co w przypadku, gdy wierzycielka jest w Polsce, a dłużnikiem jest Ukrainiec? Sąd okręgowy odmówił wydania zaświadczenia
- Czy w zawiadomieniu do policji, wystawianym przez OWW, można podać numer telefonu wierzycielki w celu ułatwienia kontaktu funkcjonariuszy z policją?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy organ wysłał do innego organu wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika w kolejnych okresach świadczeniowych, a nie otrzymał żadnej odpowiedzi? Czy należy ponawiać zapytania, czy uznać sprawę za zakończoną po stronie organu?
- Czy w przypadku wydania decyzji zmieniającej (podwyższającej kwotę alimentów) należy ponownie

podejmować działania wobec dłużnika alimentacyjnego?
- Czy zmiana wysokości świadczenia z „1 zł za 1 zł” na pełne świadczenie wymaga złożenia nowego wniosku?

5. Prokuratura i przestępstwo niealimentacji

Zagadnienia programowe

- Podstawy i terminy wniosku o ściganie, role OWW i OWD, kolejne okresy, ponowne zgłoszenia oraz raportowanie czynności.

Pytania:

- Kiedy należy kierować wniosek o ściganie za przestępstwo niealimentacji: corocznie, po każdej decyzji, przy ponownym niestawiennictwie czy również za wcześniejsze okresy?
- Kiedy kierować do prokuratury wniosek o ściganie za przestępstwo niealimentacji i jak rozróżnić czynności organu właściwego dłużnika oraz organu pomocy społecznej?
- Gdzie kierować wniosek o ściganie za przestępstwo nie alimentacji – na policję, czy do prokuratury?
- Co z wnioskami do prokuratury, gdy nieznany jest adres dłużnika?
- Czy wystarczy raz złożony wniosek o ściganie, czy trzeba go składać po każdym postępowaniu?
- Jeżeli składamy wniosek o przyznanie świadczeń z FA z mocy przepisu art. 304 k.p.k. o ściganie za przestępstwo w związku z przepisem art. 209 k.k., to czy nadal składamy wniosek tylko na podstawie art. 209 k.k.?
- Czy po każdej wydanej decyzji przyznającej FA musimy zawiadamiać prokuraturę o uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego?
- FA wypłacany na podstawie zaświadczenia sądu. Dłużnikiem jest obcokrajowiec, który mieszka za granicą. Czy w tym przypadku wysyłamy zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z przepisu art. 209 k.k.?
- Dłużnik przebywa w zakładzie karnym (wynika to zaświadczenia od komornika). Po przyznaniu świadczenia z FA wysyłamy do dłużnika do ZK informację o przyznaniu świadczenia. Gdzie wysyłamy wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika? Czy do gminy ostatniego zamieszkania dłużnika?
- Jak ustalić właściwy organ po opuszczeniu zakładu karnego przez dłużnika, gdy wskazał adres rodziców, gmina zaprzecza jego pobytowi, a komornik nadal podaje ten sam adres? Czy nadal kierować wnioski do tej gminy?
- Co zrobić, jeśli złożyliśmy zawiadomienie do prokuratury z art. 209 k.k., a za jakiś czas uchylimy decyzję uznającą? Co robimy z zawiadomieniem, czy w jakiś sposób informować prokuraturę o tym fakcie?
- Co zrobić, jeśli zostało wysłane zawiadomienie do prokuratury i prokuratura już zakończyła to postępowanie, czy za jakiś czas znów musimy występować do prokuratury?
- Co w przypadku starego dłużnika alimentacyjnego, który ma w obiegu prawnym decyzję uznającą za uchylającego się, aktualnie przyszedł na wywiad, ale nie zarejestrował się w UP, czy występujemy z kolejnym wnioskiem do prokuratury o ściganie za przestępstwo?
- Co zrobić, jeżeli komornik podaje stary adres, policja/prokuratura podają taki sam adres jak komornik, ale na kopercie widnieje adnotacja, że dłużnik od kilku lat nie mieszka pod wskazanym adresem, co wtedy?
- Czy w praktyce OWW składa zawiadomienie do policji, natomiast OWD kieruje zawiadomienie do prokuratury?
- Czy w sytuacji, gdy wobec dłużnika wydano decyzję o uznaniu za uchylającego się, a mimo kolejnego wezwania nie stawia się na wywiad, należy jednocześnie przekazać informację do

komornika lub organu właściwego wierzyciela (art. 5a ust. 2) oraz skierować wniosek do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji?
- Czy możliwe jest skierowanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji za wcześniejszy okres świadczeniowy, jeżeli wcześniej nie został on złożony?

6. Zatrzymanie i zwrot prawa jazdy

Zagadnienia programowe

- Wniosek do starosty, CEPIK, warunki zwrotu dokumentu, wpłaty przy dawnym zadłużeniu i relacja do decyzji o uchylaniu się.

Pytania:

- Czy wniosek do starosty o zwrot prawa jazdy organ składa z urzędu, czy dopiero po otrzymaniu wniosku dłużnika?
- Czy najpierw należy wygasić decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się, a dopiero później wystąpić o zwrot prawa jazdy?
- Czy należy podejmować działania w CEPIK także wobec dłużników, wobec których decyzje wydano kilka lat wcześniej?
- Jak zabrać dłużnikowi prawo jazdy? A jak oddać? Kto to może zrobić? Kiedy i dlaczego trzeba występować z wnioskiem do CEPIK?
- Co robimy w przypadku, gdy dłużnik jest uznany decyzją za uchylającego się, ma zabrane prawo jazdy, przyszedł na wywiad i złożył oświadczenie, ale nie zarejestrował się w PUP-ie?
- Co w sytuacji, kiedy dłużnik zgłaszał zmianę adresu na naszą gminę do byłego OPS, ale oni zlekceważyli tę informację i wysyłali listy na były adres, w wyniku czego odebrali mu prawo jazdy? Nasz OPS nie brał udziału w postępowaniu tamtej gminy. Kto jest organem właściwym do zwrotu tego prawa jazdy?
- Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika z innej gminy. Wystawiliśmy w 2023 r. decyzję uznającą za uchylającego się. Decyzja nadal pozostaje w mocy. Policja poinformowała, że dłużnik nie mieszka na terenie gminy od ponad 10 lat i podała prawdopodobne miejsce pobytu na terenie innej gminy, ale bez konkretnego adresu. Skierowano pismo do komornika o ustalenie adresu. Otrzymaliśmy od niego odpowiedź z podanym adresem do korespondencji w innej gminie, jednak nikt nie odbiera pism. Wpływają kolejne wnioski o podjęcie działań. Co w takim przypadku? Czy należy odpisać, że nie jesteśmy OWD, czy wciąż tą samą informację posiadaną z Policji i od komornika wysłać do OWW? Czy prowadzić postępowanie jako organ właściwy dłużnika i wysłać wniosek do CEPIK i prokuratury?
- Czy organ właściwy dłużnika, po otrzymaniu wniosku od OWW o przesłanie kopii dokumentów dotyczących zatrzymania prawa jazdy, powinien wygasić decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się?

7. Ulgi, egzekucja i rozliczenie wpłat

Zagadnienia programowe

- Raty, odroczenie i umorzenie, egzekucja komornicza, nieruchomości, odsetki, kolejność zaliczenia wpłat i rozbieżności w saldzie zadłużenia.

Pytania:

- Czy należy wydać taką decyzję, jeżeli dłużnik stawił się na wywiad, ale przez ostatnie sześć miesięcy nie dokonywał wymaganych wpłat?

- Jak sprawdzić spełnienie warunku spłaty 50% zobowiązań wymaganego do zwrotu prawa jazdy?
- Czy przy zwrocie prawa jazdy należy badać wpłaty dokonane w ostatnich sześciu miesiącach, jeżeli obowiązek alimentacyjny już ustał albo pozostało tylko stare zadłużenie?
- Czy po rozłożeniu zadłużenia na raty można zawiesić egzekucję komorniczą i wystąpić o uchylenie dokonanych zajęć?
- Jak postąpić, gdy po zawarciu ugody i zawieszeniu egzekucji dłużnik przestaje regulować raty zgodnie z harmonogramem?
- Czy egzekucję można zawiesić również wtedy, gdy świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie są już wypłacane, a dłużnik dokonuje dobrowolnych wpłat?
- Jakie dokumenty organ powinien przekazać komornikowi przy egzekucji z nieruchomości i czy musi samodzielnie pozyskiwać odpis księgi wieczystej?
- Na jaki dzień należy naliczać odsetki – dzień dokonania wpłaty przez zobowiązanego czy dzień wpływu środków na rachunek organu?
- Jak zaliczać wpłaty na zadłużenie: najpierw na odsetki czy na należność główną, i jak postępować przy rozbieżnościach między wyliczeniami organu i komornika?
- Co to jest organ egzekucyjny?
- Co w przypadku, gdy dłużnik nie przychodzi na wywiad, więc wszczynamy postępowanie, ale okres wywiązywania się nie wynosi 6 miesięcy, ponieważ egzekucja komornicza prowadzona jest od grudnia?
- Co robimy w przypadku, gdy w przeciągu 6 miesięcy dłużnik płacił tylko przez 3 miesiące, lecz po ponad 100% wysokości alimentów?
- Czy wpłata przez 6 miesięcy równa się automatycznemu uchyleniu decyzji o uznaniu?
- Kiedy i wobec jakiego długu możemy zastosować ulgę? Jak postąpić z odsetkami?
- W jaki sposób rozłożyć zadłużenie na raty dłużnikowi, jeżeli ma bieżące wypłaty z FA?
- Dłużnik alimentacyjny przebywający w ZK złożył wniosek o odroczenie spłat rat zadłużenia. Jest nadal pobierany FA. Co w takim przypadku?
- Czy należy zaprzestać naliczania odsetek dłużnikowi, któremu rozłożono na raty należność główną wraz z odsetkami?
- Jesteśmy organem właściwym dłużnika. Wierzycielka wycofała egzekucję u komornika i FA został uchylone na podstawie oświadczenia wierzycielki. Czy na tej podstawie możemy wygasić decyzję uznającą dłużnika za uchylającego się?
- Czy musimy wezwać dłużnika na wywiad, który przez ostatnie 6 miesięcy spłaca minimum 50% zadłużenia? Czy na podstawie tego okresu spłaty można wnioskować o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy?
- Co w sytuacji, gdy wierzycielka zamieszkuje z dłużnikiem, który dopiero od niedawna spłaca na bieżąco zadłużenie w wysokości ponad 200 tys. zł, a policja umorzyła postępowanie?
- Co zrobić, gdy wierzycielka złożyła wniosek o przyznanie świadczeń z FA, a w załączonym zaświadczeniu od komornika o bezskuteczności egzekucji alimentów napisane jest, że dłużnik przebywa za granicą?
- Czy po zaświadczenie dotyczące wpłat za okres 6 miesięcy kierujemy również pismo do OWD?
- Kto podpisuje wniosek o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, który kierujemy do komornika?
- W którym momencie przyłączamy się do postępowania egzekucyjnego?
- Co w przypadku, gdy komornik wystawi zaświadczenie o częściowo skutecznej egzekucji?
- Czym rożni się zadłużenie pochodzące z wypłaconej zaliczki alimentacyjnej od zadłużenia pochodzącego z wypłaconego FA?

- Czy wydajemy decyzję, jeżeli dłużnik spłaci zadłużenie?
- Czy OWW ma obowiązek występowania do komornika z zapytaniem o stan egzekucji wobec DA w związku z przepisem art. 3 ust. 6 ustawy?
- Wierzycielka oraz dłużnik przeprowadzili się na teren innej gminy. Dłużnik chce rozłożenia na raty zadłużenia powstałego w naszym OPS. W jaki sposób powinna wyglądać procedura złożenia wniosku przez dłużnika i wydania decyzji?
- Dłużnik miał umorzone należności z uwagi na skuteczność wpłat. Czy może ponownie złożyć wniosek o kolejne umorzenie? Czy organ dłużnika może mu ponownie umorzyć po upływie wyznaczonego okresu?
- Czy poprawne jest wydawanie decyzji w sprawie rozłożenia na raty, jeżeli ustawa odnosi się tylko do umorzenia należności?
- Jeśli otrzymujemy dokumenty z innej gminy wraz z decyzją do dalszej realizacji, to czy wysyłamy do komornika wniosek o przyłączenie się do egzekucji?
- Czy uchylamy FA, jeśli dłużnik spłacił całe zadłużenie – egzekucja skuteczna?
- Jakie dokumenty składa dłużnik do umorzenia należności?
- Czy po spłacie całości zadłużenia z wypłacanych świadczeń z FA jako OWW powinniśmy poinformować o tym OWD?
- Osoba złożyła wniosek na FA, ale posiada nieprawomocny wyrok. Jest także zaświadczenie od komornika o bezskutecznej egzekucji? Czy możemy przyznać świadczenie?
- Przyznaliśmy świadczenia z FA. Wysłaliśmy wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika. W trakcie okresu świadczeniowego umieszczono osobę uprawnioną w pieczy zastępczej. Czy ponownie wysyłamy wniosek do OWD o podjęcie działań? Czy musi być to poprzedzone uzyskaniem od komornika aktualnego zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji alimentów?
- Wezwaliśmy dłużnika, który się nie stawił i wszczęliśmy postępowanie o uznaniu. Przeprowadziliśmy wywiad, ale dłużnik nie jest zarejestrowany w PUP. Jeśli się nie zarejestruje i mamy informację, że nie płaci to czy możemy wydać decyzję o uznaniu za dłużnika?
- Co w przypadku, gdy dłużnik mieszka z wierzycielką? Ona składa FA i egzekucja jest bezskuteczna, ale adres dłużnika jest jej adresem. Czy przyznajemy FA?
- Co w sytuacji, gdy dłużnik przebywający w zakładzie karnym zwrócił się o zawieszenie odsetek na czas przebywania w zakładzie karnym?
- Komornik wysyła wnioski od dłużników o rozłożenie na raty lub niepobierania takich kwot z wypłaty. Czy powinniśmy wezwać dłużnika na wywiad i sprawdzić sytuację bytową?
- Czy pytamy komornika o zgodę, jeżeli chcemy rozłożyć dług na raty lub umorzyć?
- „Stary" dłużnik spłacił zadłużenie na zasadzie egzekucji z nieruchomości. Czy oddajemy mu prawo jazdy sami czy czekamy, aż złoży wniosek?
- Czy dłużnik może wpłacać zaległości alimentacyjne na konto GOPS?
- Czy można wnioskować o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego u dłużnika alimentacyjnego, który wnioskuje o umorzenie długu alimentacyjnego? Na jakiej podstawie?
- Co zrobić, gdy mamy informację, że dłużnik spłacił zadłużenie z FA? Czy mamy obowiązek zapytania komornika o bezskuteczność i jeśli dostaniemy odpowiedź, że jest skuteczna, to czy mamy z urzędu podjąć postępowanie w celu uchylenia decyzji uznającej?
- Co zrobić, kiedy dostajemy wezwanie od komornika, właściwie to grupowe, bo dla 4 dłużników, którzy nie odbierają od niego korespondencji o ustanowienie kuratora ds. doręczeń dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, w terminie 7 dni, pod rygorem zawieszenia postępowania na rzecz wierzycieli i wiąże się to również z tym, że komornik nie wystawi zaświadczenia o bezskutecznej egzekucji?

- Czy jak jest już wydana decyzja uznająca dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się, a następnym razem na wezwanie na wywiad dłużnik znowu się nie zgłasza, to czy wydajemy decyzję o umorzeniu postępowania w całości, bo już jest decyzja, czy nic nie robimy?
- Co w sytuacji, gdy zawieszone jest postępowanie egzekucyjne przez sąd? Czy można przyjąć wniosek na fundusz i zawiesić postępowanie?
- Jak należy liczyć 50% alimentów w sytuacji, gdy alimenty wynoszą 500 zł miesięcznie, komornik egzekwuje przez 6 miesięcy po 250 zł miesięcznie od dłużnika, ale pobiera od tej kwoty koszty komornicze — czy w takim przypadku można uznać, że dłużnik w każdym miesiącu wywiązał się ze zobowiązań alimentacyjnych w wysokości co najmniej 50% ustalonej kwoty bieżących alimentów?
- Jak należy postępować z decyzją o uznaniu dłużnika za uchylającego się w sytuacji, gdy dłużnik nie stawił się na wywiad, a później ustalono, że: płacił przez 6 miesięcy co najmniej 50% alimentów i był na wywiadzie, spłacił całe zadłużenie z FA, pozostaje zadłużenie wobec wierzyciela, spłacił zarówno FA, jak i wierzyciela, czyli utracił status dłużnika? Czy decyzję należy uchylić, wygasić czy w inny sposób zakończyć, na jakiej podstawie prawnej można ją uchylić/wygasić, jaka jest dokładna procedura (wznowienie, wszczęcie nowego postępowania), oraz czy czynność ta jest dokonywana z urzędu, czy tylko na wniosek dłużnika, zważywszy że ustawa o Funduszu Alimentacyjnym nie zawiera jednoznacznych przepisów w tej kwestii?
- Czy w sytuacji, gdy w poprzednim okresie świadczeniowym dłużnik zgłosił się na wywiad i udokumentował, że w ciągu ostatnich 6 miesięcy spłacał zadłużenie w 50%, dzięki czemu zwrócono mu prawo jazdy, a w bieżącym okresie świadczeniowym nie stawił się na wywiad mimo odebrania wezwania, należy ponownie wystąpić do starosty o zatrzymanie prawa jazdy?
- Czy w sytuacji, gdy po wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się, dłużnik stawił się na wywiad przed wydaniem decyzji, a my odebraliśmy jego oświadczenie, mamy obowiązek umorzyć postępowanie?
- Jak wygląda dokładna procedura rozłożenia świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego na raty lub odroczenia terminu płatności? Jakie pisma kierujemy do komornika?
- Jak często należy dokonywać aktualizacji w ERIF, INFOMONITOR, KBIG i KRD – każdorazowo po dokonaniu wpłaty przez dłużnika, czy wystarczy raz w miesiącu, np. po wypłacie świadczeń z funduszu?
- Czy w sytuacji, gdy na wniosek wierzyciela komornik umarza postępowanie egzekucyjne z tytułu alimentów bieżących i zaległych, komornik powinien w pierwszej kolejności spłacić należności z Funduszu Alimentacyjnego, a dopiero potem wierzyciela?
- Jak należy postąpić w sytuacji bardzo starego dłużnika z ZA, którego zadłużenie jest nawet usuwane z BIG-ów, brak jest akt i innych dokumentów, a jedyny ślad to wpis w systemie z początku zaliczki — czy należy dołączyć go ręcznie do przesyłu do BIG, czy podejmować inne działania, zwłaszcza gdy nie wiadomo, czy dłużnik żyje i co się z nim dzieje?
- Czy w sytuacji wydania decyzji zmieniającej Fundusz Alimentacyjny należy również przyłączyć taką decyzję do egzekucji?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy po złożeniu wniosku o egzekucję z nieruchomości dłużnik występuje o zawieszenie postępowania komorniczego oraz proponuje zawarcie ugody i rozłożenie zadłużenia na raty? Czy organ powinien wyrazić na to zgodę?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy dłużnik ubiega się o zwrot prawa jazdy, przedstawia potwierdzenia wpłat za wcześniejszy okres (np. sprzed kilku miesięcy), ale istnieje podejrzenie, że nie reguluje zobowiązań w ostatnim czasie? Czy brak spełnienia warunku wpłat za ostatnie 6 miesięcy wyklucza możliwość zwrotu prawa jazdy?
- Czy aktualizacji zadłużenia należy dokonywać łącznie z odsetkami? Czy aktualizacja powinna

obejmować również dłużników, wobec których wierzyciele nie pobierają już świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub zaliczki alimentacyjnej?
- Jak należy postąpić w przypadku, gdy dłużnik posiada zadłużenie zarówno z tytułu funduszu alimentacyjnego, jak i zaliczki alimentacyjnej, a komornik przekazuje środki ze wskazaniem na zaliczkę alimentacyjną? Czy należy dokonać przeksięgowania na fundusz alimentacyjny?
- Jak należy postąpić z wnioskiem dłużnika przesłanym drogą e-mail (np. o umorzenie zobowiązania) – czy należy wezwać do uzupełnienia braków formalnych (podpis elektroniczny lub kwalifikowany), czy taki wniosek może zostać rozpatrzony?

8. Upadłość konsumencka i śmierć dłużnika

Zagadnienia programowe

- Zgłoszenie wierzytelności, współpraca z syndykiem, zaległe i bieżące należności, skutki zakończenia upadłości oraz postępowanie po śmierci dłużnika.

Pytania:

- Co z przyznanym świadczeniem w przypadku śmierci przedstawiciela ustawowego małoletniej osoby uprawnionej?
- Syndyk ogłosił upadłość majątkową dłużnika. Co dalej z dłużnikiem? Dostaliśmy informację, że nie można umorzyć alimentów
- Komornik przysłał pismo o umorzeniu postępowania z uwagi na ogłoszenie upadłości dłużnika. Wierzycielka nie ma już FA, ale jest stare zadłużenie. Co w takiej sytuacji?
- Jeżeli jest zgon dłużnika, to czy na podstawie dostarczonego aktu zgonu można wygasić zadłużenie dłużnika alimentacyjnego z powodu śmierci, czy należy czekać na postanowienie komornika?
- Czy do dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego (np. dziadka), którego matka zmarła, należy wliczać alimenty otrzymane przez matkę w roku bazowym?

9. Prawo do funduszu i dochód rodziny

Zagadnienia programowe

- Skład rodziny, dochody i ich utrata lub uzyskanie, pełnoletność, opieka i upoważnienia, zmiana orzeczenia oraz zasada złotówka za złotówkę.

Pytania:

- Czy korespondencję można uznać za skutecznie doręczoną, jeżeli odbiera ją członek rodziny dłużnika?
- Jak liczymy dochody w przypadku osób ubezwłasnowolnionych?
- Jak stosować kryterium dochodowe przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego?
- Nienależnie pobrane świadczenia z fa – jakie problemy napotykamy przy ich ustalaniu?
- Jaki organ może zastosować ulgę w spłacie nienależnie pobranych świadczeń?
- Czy na pełnoletnie dziecko ze znacznym stopniem niepełnosprawności (dziecko nie jest ubezwłasnowolnione) może złożyć wniosek o świadczenie z funduszu jego matka? Czy to ono musi być wnioskodawcą?
- Matka pobiera fundusz na dziecko ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które jest osobą dorosłą, ma przyznaną rentę socjalną. Od 2020 roku matka jest ubezwłasnowolniona. Czy matka powinna dalej pobierać fundusz?
- Jeżeli wnioskodawczyni w trakcie okresu świadczeniowego wyjdzie za mąż, to od jakiego momentu

wpisujemy męża do składu rodziny i obliczamy jego dochody?
- W trakcie okresu świadczeniowego dziecko nabywa pełnoletność. Czy można wypłacać matce do końca okresu?
- Dorosłe dziecko w składzie rodziny ma matkę, która zmieniła stan cywilny. Czy powinniśmy dołączyć jej męża do składu rodziny?
- Przyznaliśmy błędnie fundusz wierzycielce dla dziecka na podstawie zabezpieczenia na czas trwania postepowania o rozwód. Problem jest to, że w zabezpieczeniu nie jest wymienione dziecko. Zabezpieczenie jest na zaspokojenie potrzeb rodziny. Wystąpiliśmy do SKO o stwierdzenie nieważności, niestety nie stwierdzono nieważności decyzji. Co możemy zrobić, aby decyzję usunąć z obrotu prawnego?
- Jakie działania aktywizacyjne możemy podjąć z dłużnikiem, który posiada gospodarstwo rolne i podlega do ubezpieczenia w KRUS-ie?
- Czy w sytuacji, gdy osoba uprawniona została ubezwłasnowolniona, a opiekunem prawnym została matka, to do dochodu wlicza się tylko dochód osoby uprawnionej?
- Osoba uprawniona jest w ciąży, kontynuuje naukę, ale nie zakłada nowej rodziny. Nadal mieszka z matką. Czy nowe dziecko wpisujemy do składu rodziny? Czy fundusz nadal przysługuje osobie uprawnionej?
- Co w przypadku, gdy dłużnik ma zaległość, wierzycielka jest już pełnoletnia i dłużnik teraz otrzymał emeryturę? Czy komornik zajmie mu część emerytury i będzie tę część przekazywać nam?
- Pierwszy wniosek o świadczenia z FA został przyznany od lutego. Decyzja wydana w marcu. Uprawomocnienie w kwietniu. Komornik przesłał zaświadczenie o dokonanych wpłatach wierzycielce w lutym i marcu. Dowiedział się także o przyznaniu świadczeń z FA dopiero w kwietniu. Czy kwota przekazana wierzycielce sprawia, że jest to nienależnie pobrane świadczenie za okres 2 miesięcy?
- Osoba niepełnosprawna z dzieckiem, żyjąca w związku z partnerem. Czy do składu rodziny wliczamy dziecko i partnera?
- Wierzycielka pobiera FA. Ponownie ma dziecko z dłużnikiem i ojcem poprzednich dzieci. Co ze składem rodziny?
- Co zrobić, jeżeli wierzycielka nie spłaciła nienależnie pobrane świadczenie i zmieniła adres?
- Jaki będzie skład rodziny u pełnoletniej osoby uprawnionej, gdzie do tej pory w składzie rodziny była matka z partnerem wraz z ich wspólnym dzieckiem i młodszym rodzeństwem? Matka pobiera FA na młodsze dzieci. Czy dzieci, matka i jej partner wchodzą w skład rodziny pełnoletniej córki, która wnioskuje o FA sama na siebie?
- Wierzycielka złożyła wniosek o fundusz w październiku, decyzję wydaliśmy w grudniu. Wierzycielka otrzymała alimenty od komornika za październik i listopad. Od jakiego miesiąca przyznajemy fundusz?
- Co w sytuacji, gdy wierzycielka pobierała FA na siebie, a teraz jest w konkubinacie i urodziła dziecko? Czy dalej przysługuje jej fundusz? Jeśli tak, to kto jest w składzie rodziny?
- Wierzycielka, która nie jest w związku małżeńskim, ma zasądzone alimenty od matki i ojca, ale pobiera FA tylko od ojca. Urodziła dziecko. Czy w składzie rodziny znajduje się tylko wierzycielka?
- Matka złożyła wniosek na dziecko. Do składu rodziny wpisała siebie oraz dwójkę dzieci – jedno, na które ma zasądzone alimenty i drugie dziecko, która ma z innym mężczyzną. Czy do składu rodziny powinna wpisać ojca drugiego dziecka?
- Czy pełnoletni może upoważnić rodzica lub przedstawiciela do pobierania alimentów?
- Co w sytuacji, gdy dłużnik twierdzi, że spłacił całość zadłużenia, a w OPS widnieje, że nadal ma dług, gdyż spłat dokonywał na konto córki?
- Dłużnik dokonuje wpłat do komornika, które są przekazywane na FA. Czy tę kwotę można odliczyć

od dochodu rodziny, jeżeli alimenty są świadczone na rzecz osób spoza rodziny?
- Czy należy zwrócić się do urzędu pracy w celu aktywizacji dłużnika alimentacyjnego, jeśli jest on zarejestrowany w PUP-ie i przez cały rok dokonywał wpłat w kwotach zasądzonych alimentów na dzieci? Czy jeśli otrzymamy informacje o wyrejestrowaniu go z PUP-u, to czy za każdym razem trzeba wysyłać do dłużnika zobowiązanie do zarejestrowania?
- Jak wygląda skład rodziny w przypadku 22-letniej osoby niepełnosprawnej, która mieszka z ojcem, a ma zasądzone alimenty od matki?
- Czy w przypadku dłużnika alimentacyjnego mającego zasądzone alimenty na 8 dzieci z trzema różnymi kobietami, który ubiega się o umorzenie zaliczki alimentacyjnej jedynie na 3 dzieci z byłą żoną, warunek bezskuteczności egzekucji przez okres wskazany w ustawie powinien być spełniony w odniesieniu do wszystkich 8 dzieci, czy tylko do tych 3, których dotyczy wniosek o umorzenie?
- Czy uzyskanie konkretnego adresu dłużnika na podstawie odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych (po informacji, że złożył wniosek o Kartę Dużej Rodziny w innej gminie) stanowi wystarczającą podstawę do przekazania sprawy według właściwości i skierowania wniosku o podjęcie działań do właściwego organu?
- Czy w sytuacji, gdy przyznajemy Fundusz Alimentacyjny dla dziecka, a alimenty zasądzone wyrokiem sądu wynoszą 500 zł miesięcznie, a na zaświadczeniu o bezskuteczności należność wierzyciela wynosi 2.000 zł i wypłata FA dopiero się rozpoczyna, mamy obowiązek od razu wysłać wniosek o ściganie, czy poczekać, aż należność z tytułu wypłaconych świadczeń FA osiągnie trzykrotność świadczeń? Czy w tym przypadku fakt, że podczas składania wniosku widzimy, iż całkowita należność alimentacyjna stanowi trzykrotność świadczeń, obliguje nas już do złożenia wniosku o ściganie?
- Czy w sytuacji, gdy babcia jest opiekunem prawnym wnuka, matka dziecka jest niepełnoletnia, a komornik prowadzi bezskuteczną egzekucję alimentów, matka (lub babcia w jej imieniu) może złożyć wniosek o przyznanie Funduszu Alimentacyjnego?
- Czy w sytuacji, gdy Fundusz Alimentacyjny przyznany jest od 1.02.2026 r. do 30.09.2026 r. na 3 dzieci (łącznie 2800 zł), a w dniu 13.03.2026 r. komornik przekazał kwotę pokrywającą całe zadłużenie FA oraz 2654 zł wierzycielce, a organ wystąpił z zapytaniem do komornika o skuteczność egzekucji, przy czym termin wypłaty FA przypada na 25.03.2026 r., i zgodnie z zaświadczeniem komornika o bezskuteczności egzekucji za dwa ostatnie miesiące pozostaje jeszcze należność wierzyciela w wysokości 12.918 zł, jak należy postąpić w sprawie dalszych działań egzekucyjnych i w kontekście wniosku o ściganie?
- Czy w sytuacji, gdy komornik poinformował, że egzekucja była skuteczna z zajętych wierzytelności pieniężnych dłużnika (nadpłaty podatków, środki od urzędu pracy, wynagrodzenie), należy wszcząć postępowanie w sprawie uchylenia decyzji przyznającej Fundusz Alimentacyjny od 1 marca 2026 r. (art. 24 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) i uchylić decyzję, nawet jeśli postępowanie uchylające decyzję może nie zakończyć się w marcu 2026 r., oraz czy w tym czasie należy wypłacić FA za marzec 2026 r., a po ostatecznym uchyleniu decyzji żądać zwrotu nienależnie pobranego świadczenia?
- Czy w sytuacji, gdy opiekun prawny ma przyznany Fundusz Alimentacyjny na wnuka, a niepełnoletniemu wnukowi została przyznana renta rodzinna wypłacana opiekunowi prawnemu, należy doliczyć tę rentę do dochodu wnuka przy ustalaniu prawa do FA?
- Na jaki moment należy naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie w przypadku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń – na dzień dokonania wpłaty przez zobowiązanego czy na dzień wpływu środków do organu?
- Czy w nagłówku decyzji można wskazać dziecko małoletnie reprezentowane przez przedstawiciela

ustawowego, a jako adresata wskazać dziecko czy przedstawiciela ustawowego?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy dziecko w trakcie okresu świadczeniowego osiąga pełnoletność i udziela upoważnienia matce do pobierania świadczeń? Czy możliwe jest wydanie jednej decyzji na cały okres świadczeniowy, czy konieczne jest złożenie dwóch odrębnych wniosków?
- Jak ustalić skład rodziny w przypadku pełnoletnich osób uprawnionych będących bliźniakami, z których jedna jest ubezwłasnowolniona, a jej opiekunem jest matka?
- Jak należy postąpić w sytuacji, gdy w styczniu wydano decyzję odmowną z powodu przekroczenia dochodu, a następnie przedłożono wyrok podwyższający alimenty od grudnia, co powoduje spełnienie kryterium „złotówka za złotówkę”? Czy należy złożyć nowy wniosek i przyznać świadczenie od maja, czy wznowić postępowanie z pierwotnego wniosku i wyrównać świadczenie?
- Jak uwzględnić w dochodzie rodziny dzierżawę gospodarstwa rolnego, gdy umowa została zawarta w roku bazowym albo wcześniej? Jakie dokumenty i daty należy sprawdzić?
- Od jakiej daty należy przyznać świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sytuacji, gdy wniosek został złożony na podstawie wyroku zasądzającego alimenty w wysokości 500 zł wraz z zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji, mimo że w tym czasie obowiązywał już wyrok podwyższający alimenty do 800 zł, a dokumenty dotyczące podwyższenia wpłynęły dopiero później?
- Czy w przypadku, gdy dziecko kończy 18 lat i składa wniosek samodzielnie, w składzie rodziny nadal należy uwzględniać matkę, która wcześniej była wnioskodawcą?
- Czy w przypadku potrącania nienależnie pobranych świadczeń z bieżących list wypłat konieczne jest wydanie decyzji o rozłożeniu spłaty na raty?
- Strona pobrała nienależnie świadczenia w związku ze zmniejszeniem wysokości alimentów, a następnie przeprowadziła się do innej gminy. Czy dotychczasowy organ może wystąpić do organu właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania strony o potrącanie nienależnie pobranych świadczeń z bieżąco wypłacanych świadczeń?
- Czy pełnoletnia osoba ucząca się, posiadająca własne dziecko i zamieszkująca w innej miejscowości niż matka, ma obowiązek uwzględnić w składzie rodziny matkę, brata oraz partnera matki (z którym ma własne dziecko), nawet w przypadku braku kontaktu z matką?

10. Wymiana informacji, BIG i ochrona danych

Zagadnienia programowe

- Przekazywanie i aktualizacja zadłużenia, dane historyczne, komunikacja między instytucjami, dostęp do dokumentów, archiwizacja i ochrona danych.

Pytania:

- Kiedy można zarchiwizować dłużnika? Czy archiwizujemy tylko spłaconych i zgony?
- Czy do ZK albo AŚ można wysyłać do dłużnika alimentacyjnego informację o przyznaniu świadczeń?
- Jakie obowiązki względem BIG ma organ wypłacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego?
- Dlaczego system nie chce wysłać do BIG zadłużenia? Wierzycielka pobiera FA od dwóch miesięcy.
- Czy dłużnik musi złożyć wniosek abyśmy mogli go wykreślić z BIG?
- Komornik twierdzi, że przekazane przez niego należności są zaległymi alimentami, a nie bieżącymi. Czy w takim przypadku też wymagamy zwrotu?
- Czy wysyłać decyzję odmowną z FA do komornika?
- Dłużnik nie ma numeru PESEL. Co z BIG?
- Czy wierzyciel może zwrócić alimenty mylnie przekazane mu przez komornika?
- Czy OWW może występować do ZK z wnioskiem o udostępnienie danych na temat tego, czy dłużnik przebywa w ZK?

- Czy do każdego okresu świadczeniowego wierzycielka musi dostarczyć nową informację z sądu okręgowego?
- Czy możemy telefonicznie poprosić o zaświadczenie komornika?
- Komornik daje 7 dni na odpowiedź, jakie jest nasze stanowisko. Co w sytuacji, gdy nie mamy szans na wszczęcie postępowania, pozyskania informacji i wydanie decyzji?
- Czy pod klauzulą RODO musi być podpis wierzyciela lub dłużnika?
- Czy w sytuacji, gdy wierzycielka pobiera Fundusz Alimentacyjny w wysokości 1000 zł, komornik za dany miesiąc przekazał do OPS 1000 zł, a dodatkowo na konto wierzycielki przekazuje 400 zł, tłumacząc, że przekazuje kwotę do wysokości zasądzonych alimentów (które wynoszą 1400 zł), jak należy rozliczyć te środki i czy komornik postępuje prawidłowo?
- Czy środki wyegzekwowane przez komornika mogą być przeznaczone również na pokrycie kosztów upomnienia?
- Od jakiej daty należy podwyższać alimenty – od daty wskazanej w wyroku czy od daty wskazanej przez komornika?

Prowadzący:

Bogumiła Jastrzębska – praktyk, od 19 lat Kierownik Działu Świadczeń i Usług w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach, ekspert Gazety Prawnej z zakresu świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
W ramach codziennej pracy w OPS przygotowuje wzory decyzji i pism z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz tworzy procedury postępowania umożliwiające sprawną realizację ustaw w dużym OPS-ie. Zarządza działem, który obsługuje rocznie ponad 2000 dłużników alimentacyjnych.

Z wykształcenia politolog ze specjalizacją polityka społeczna.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną